

Ollada nord-catalana

Text > **ROSER BECH PADROSA**, filòloga catalana i coordinadora del dossier

El 1659 un acord d'amagatotis i molt personificat entre els dos monarques de les Espanyes i França va cedir les comarques septentrionals catalanes a l'estat veí. Era l'anomenat Tractat dels Pirineus, que posava l'excusa orogràfica de la serralada com la frontera que separava els dos estats. Mentrestant, la població no tenia la percepció de pertànyer a una entitat diferent, sinó que el contínuum lingüístic, cultural i de relacions humanes prosseguia. Els límits d'aquest territori eren: al nord, les Corberes; al sud, el massís de l'Albera; a l'est, el mar Mediterrani, i a l'oest, Andorra.

L'historiador occità Pierre Vilar va escriure: «No hi ha una frontera "natural" de Catalunya. Els Pirineus li són un bressol». Per tant, amb aquesta idea, en aquest dossier de la REVISTA DE GIRONA ens endinsarem a la Catalunya del Nord, com un territori que s'estén més enllà de les comarques gironines. El terme *Catalunya del Nord* va ser encunyat per Alfons Miàs als anys trenta del segle xx, mentre que un altre autor nord-català, Llorenç Planes, parlava de *Catalunya Nord* al seu

llibre *El petit llibre de Catalunya Nord* (1974). Aquest, doncs, serà el nostre marc d'acció. Però aquest territori, que comprèn les comarques històriques i geogràfiques del Rosselló, el Vallespir, el Conflent, el Capcir i la part oriental de la Cerdanya, podria ser vist des d'òptiques diverses. En aquesta ocasió, hem preparat una bona ollada, un plat típic i simbòlic de la cuina casolana nord-catalana semblant a l'escudella, amb continguts culturals variats, com ha de ser. Així doncs, parlarem a l'encop de la història, de l'evolució lingüística d'un territori francesitzat, de la literatura i alguns autors, de l'educació en diversos nivells i a les institucions, els mitjans de comunicació, la cultura popular i la gastronomia del territori nord-català. I també de les relacions termeneres actuals entre la Catalunya del Nord i la Catalunya del Sud.

Amb l'aire canigonenc (del Canigó) que s'hi respira, us animem a fer un tast cultural per una terra, no gens *cotiva* (erma'), que ben segur que ens farà descobrir racons, iniciatives i petites històries del nostre país petit. Bon profit!

>> *El Canigó és un símbol de la catalanitat molt apreciat a la Catalunya del Nord.* (Foto: PERE DURAN)

